

Plantemakrofossiler fra Højbro Plads, KBM 3934 og KBM 3942 (NNU j.nr. 9129).

NNU Rapport 21, 2012.

Mette Marie Hald

1. Indledning

Under udgravningerne på Højbro Plads, foretaget af Københavns Museum i sommeren 2011, blev der udtaget jordprøver til arkæobotanisk analyse i og omkring seks matrikler (matr. 71-74 og 78-79) med bygninger dateret fra sidst i 1600-tallet til sidst i 1700-tallet. Der blev også taget prøver i forbindelse med voldgraven ved Slotsholmen og fra affaldslag fra før matriklernes dannelse.

Af de arkæobotaniske prøver er 13 udvalgt til analyse på Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser (NNU). Det drejer sig om følgende prøver (beskrevet af arkæolog Mie Pedersen, Københavns Museum):

Matrikel 71:

Prøve 82, A442: Laget havde en meget løs struktur, og det er uklart hvordan laget er dannet.

Matrikel 72:

Prøve 61, A354: Udsmidslag? Afgrænset inden for et rum. Laget består af slagter og trækul. Måske kunne laget/fyldet være udtømning fra en ovn og brugt som sættelag for A328 (sammen med A353).

Matrikel 73:

Prøve 98, A495: Fyld i stort muret kar. Er der tale om aflejringer fra karrets brug eller er det mon blot opfyld?

Matrikel 74:

Prøve 105, A574: Aflejret lag. Nederste lag i en mulig sivebrønd.

Matrikel 78:

Prøve 107, A602: Muligt lag fra middelalderen. Første bebyggelsesfase i området? Udtag til AMS.

Matrikel 79:

Prøve 32, A228: Affaldslag indenfor det større affaldslag 62. Sandsynligvis lag fra gaden udenfor huset.

Prøve 37, A207: Brandlag. Laget var placeret ovenpå et gulv, og måske er der noget tilbage i laget som kan sige noget om rummets brug.

Prøve 43, A284: Strandeng? Er der tale om den oprindelige strandlinje?

Prøve 44, A285: Strandeng? Er der tale om den oprindelige strandlinje?

Prøve 70, A422: Lag fra tønde. Tønden indeholdt genstande som kan knyttes til en messingmager.

Prøve 92, A456: Omsat organisk materiale i tønde, som også indeholdt en del dyrehår.

Udenfor matrikel:

Prøve 11, A156: Vandafsatte lag. Kan evt. sættes i forbindelse med voldgraven ved Slotsholmen.

Prøve 101, A548: Lag med en masse bark og flintredskaber. Tidligt aktivitetsspor? Udtag til AMS.

Alle prøver blev udtaget som løs jord og opbevaret i plastikposer.

2. Analysemetoder

Ved ankomsten til makrolab på NNU blev delprøver på mellem 25 og 200 ml udtaget til analyse (se prøveark for de enkelte prøver nedenfor). Disse delprøver blev vandsoldet og derefter sorteret for frø og andre plantedele, som blev artsbestemt under mikroskop med forstørrelse op til x100, og med hjælp fra laboratoriets referencesamling af moderne frø. En enkelt prøve, 3172, blev dog kun screenet, efter ønske fra Københavns Museum. Det artsbestemte materiale befinder sig i magasin på NNU.

3. Analyseresultater og arkæobotanisk tolkning

En beskrivelse af prøvernes sammensætning og en liste over identificerede arter findes bagest i denne rapport, under de respektive prøveark. Nedenfor en kort beskrivelse og konklusion baseret på samme.

Matrikel 71:

Prøve 82, A442. Formålet med analysen er, at vurdere hvordan laget er dannet. Prøven bestod mestendels af sand, med meget få og små stykker trækul, og det var derfor ikke muligt at komme med konklusioner om lagets dannelse. Sandet, hvis det med sikkerhed kan siges at udgøre et naturligt dannet lag, kunne tyde på at vi er i nærheden af strandkant, men det kan også være flyttet andetstedsfra og brugt til f.eks. bygningskonstruktion.

Matrikel 72:

Prøve 61, A354. Formålet med analysen er at vurdere, om laget evt. kan have været et udmidslag fra en ovn. Der fandtes ingen planterester i prøven, og en konklusion kan derfor ikke dannes på arkæobotanisk grundlag.

Matrikel 73:

Prøve 98, A495. Laget beskrives som fyldt i stort muret kar i røde teglsten beklædt med et tykt lag mørtel; formålet med analysen er at bedømme, hvorvidt laget stammer fra karrets brug eller er

opfyld. Det formodes, at konstruktionen er et lokum; fra flere skriftlige kilder i løbet af 1700-tallet findes beskrivelser af et grundmuret lokum med to sæder på dette sted (Pedersen 2012: xx).

Prøven indeholder en lang række spiselige plantearter, samt arter, der ofte vokser på marker sammen med afgrøder. Arter som Vindrue, Figen, Æble, Skovjordsbær og Sennep sås i prøven, samt muligvis Skvalderkål. Desuden markukrudt som Klinte, samt ruderater som Pengeurt og Pileurt. Der fandtes også fiskeknogler og insektdele i prøven.

Umiddelbart kunne prøven ligne resterne fra en latrin, men manglen på klid i prøven, og blandingen med jord og sand indikerer, at det ikke er rent latrinmateriale, men nok nærmere er tale om en blanding af latrin og udsmid af frugtrester og ukrudt. Det tyder derfor på, at det murede kar på et tidspunkt har været brugt til husholdningsaffald, men det er tvivlsomt, om det har været karrets oprindelige funktion. En tolkning kunne være, at det er et lokum, som ved afslutningen af dets brugsperiode er blevet brugt til generelt husholdningsaffald.

Det er mig bekendt ikke muligt, via frøene, at se forskel på friske eller tørrede frugter, så vindrue og figen kan have været begge dele. Det høje antal figenfrø skal man ikke lægge for meget i, da en enkelt figenfrugt indeholder flere hundrede frø - det vi har fra denne delprøve, repræsenterer således blot en enkelt figen.

*Lokum fra matrikel 73, hvorfra prøve 98 er taget.
(Billede 1234 på KBMs fotoliste)*

Matrikel 74:

Prøve 105, A574. Nederste lag i en mulig sivebrønd. Prøven indeholdt ingen planter, og en konklusion kan derfor ikke dannes på arkæobotanisk grundlag. Prøven indeholdt ellers trækul, småsten, et enkelt knoglefragment, og insektræster; de generelt få rester i prøven kunne tyde på at det netop er en sivebrønd, hvor der stort set kun har løbet vand.

Matrikel 78:

Prøve 107, A602. Muligt lag fra middelalderen. Prøven bestod af en hel del husholdnings- og kulturbundsarter, bl.a. Hør og Humle, Klinte og Nælde. Derudover sås mange ukrudtsplanter af typer, der fortrinsvist vokser på våd og fugtig bund. Arterne i prøven vidner generelt om menneskelig aktivitet, og laget, som prøven er taget fra, kan derfor meget vel repræsentere en byggefase, da vi tydeligvis ikke har at gøre med blot naturlig vegetation.

Matrikel 79:

Prøve 32, A228. Affaldslag, sandsynligvis fra gaden udenfor et hus. Prøven bestod af en hel del husholdnings- og kulturbundsarter, bl.a. Hør, Figen, Bulmeurt og Klinte. Derudover sås mange ukrudtsplanter, som kan have vokset i området. Det ligner således husholdningsaffald. Laget var meget sammenkittet, som om det har været en del af en befærdet overflade.

Prøve 37, A207: Brandlag. Formålet med analysen var at tolke rummets brug. Der var ingen planterester i prøven, og en konklusion kan derfor ikke dannes på et arkæobotanisk grundlag.

Prøve 43, A284. Formålet med analysen er at vurdere, hvorvidt laget er den oprindelige strandlinje. Der var ingen planterester i prøven, og en konklusion kan derfor ikke dannes på et arkæobotanisk grundlag.

Prøve 44, A285. Formålet med analysen er at vurdere, hvorvidt laget er den oprindelige strandlinje. Der fandtes kun meget få planterester i prøven, til gengæld var det fra arter, der bl.a. vokser på strandbredder, og laget kan derfor meget vel repræsentere strandlinjen.

Prøve 70, A422. Lag fra tønne 1. Beskrives som sort sandet opfyldslag med en hel del forskellige messingstykker samt en mønt.

Prøven indeholder arter brugt i husholdningen, heriblandt Hasselnød og Kål/Sennep, og et enkelt frø fra Opium-Valmue. Desuden fandtes markukrudtet Klinte, som må formodes at repræsentere tærskaffald. Der ses også andet madaffald, som fiskeknogler, i prøven, og man må derfor gå ud fra, at tønden er blevet brugt til både husholdningsaffald og til "industri"-affald (messing).

*Tønne 1 (A357), som indeholdt prøve 70. Målestokken på fotoet måler 50 cm.
(Billede 715 på KBMs fotoliste)*

Prøve 92, A456. Lag fra tønne 3. Laget beskrives som blødt gråt sandet ler med pletter af omsat organisk materiale og sorte dyrehår.

Prøven indeholdt flere arter, der har været brugt i husholdningen, bl.a. Hamp, Humle og Hirse, samt markukrudt som Klinte. Desuden sås insektræster, fiskeknogler og –skæl, fjer, bark, træ, kviste og trækul, og prøven repræsenterer således højst sandsynligt husholdningsaffald.

Udenfor matrikel:

Prøve 11, A156: At prøven stammer fra vandafsatte lag, passer godt med fundet af Siv. Vej-Pileurt og Bulmeurt, som begge er kulturbundsplanter (Bulmeurt kan også have været brugt i husholdningen), repræsenterer sandsynligvis udrømmet husholdningsaffald. Der er derfor tale om et kulturpåvirket lag, og kunne således godt være i forbindelse med voldgraven ved Slotsholmen.

Prøve 101, A548: Laget, som prøven stammer fra, beskrives som et lag med en masse bark og flintredskaber. Formålet med analysen er bl.a. at bedømme, hvorvidt vi har at gøre med tidlige aktivitetsspor.

Prøven indeholder en hel del spor efter menneskelig aktivitet, først og fremmest aksled fra Rug, men også andre potentielt dyrkede/indsamlede arter, som Hasselnød og Hamp. Af kulturbundsplanterne er Klinte en typisk ukrudt i rugmarker, og det er derfor sandsynligt, at i hvert fald en del af prøven består af tærskaffald i forbindelse med rensning af rugen. Der er derfor ingen tvivl om, at vi har at gøre med aktivitetsspor fra mennesker i dette lag.

5. Sammenfattende konklusion

Det arkæobotaniske materiale fra udgravningerne på Højbro Plads reflekterer til dels den daværende vegetation i området, dels de afgrøder – og dertilhørende markukrudt - som var tilgængelige for beboerne på matriklerne i området.

Især prøverne 70, 92 og 98 er interessante fra et kost-perspektiv, da disse tre prøver repræsenterer udsmid (og i prøve 98 muligvis også latrinmateriale) af bl.a. madrester. Det er således muligt at påvise, at beboerne på matrikel 73 og 79 havde en lang række madvarer til rådighed, som inkluderer figner, æbler, pærer, vindruer, skovjordsbær og hasselnødder. Disse frugter og nødder kan alle have været spist enten friske eller tørrede/henkogte. I alle tre prøver fandtes også rester efter fisk, som uden tvivl var en vigtig del af kosten. Prøve 98 indeholder 15 frø, der muligvis kunne være Skvalderkål; hvis det er tilfældet, vil det være en af de meget få gange skvalderkål er blevet observeret i arkæologiske lag i Danmark.

Prøve 101 er også interessant, da den repræsenterer, hvad der muligvis er de tidligste aktivitetsspor i området. Der er udtaget materiale til AMS-datering, som forhåbentligt kan fortælle os hvor langt tilbage i tid, området har været beboet.

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
11	KBM 3934 Højbro Plads	100 ml			9129
Herkomst	Vandafsatte lag. Evt. forbindelse med voldgrav ved Slotsholmen.				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Mørk jord med sand, småsten, et enkelt knoglefragment.					
Observationer under sortering: Et enkelt glasskår og et enkelt stykke trækul - begge gemt i F-glasset.					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
36935	<i>Polygonum aviculare</i>	Vej-Pileurt	frø	UF	4
	<i>Hyoscyamus niger</i>	Bulmeurt	frø	UF	2
	<i>Juncus</i> sp.	Siv	frø	UF	2
Diskussion og konklusion:					
At prøven stammer fra vandafsatte lag, passer godt med fundet af Siv. Vej-Pileurt og Bulmeurt, som begge er kulturbundsplanter (Bulmeurt kan også have været brugt i husholdningen), repræsenterer sandsynligvis udrømmet husholdningsaffald.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde		NNU journ.nr	
32	KBM 3934 Højbro Plads Øst	50 ml			9129
Herkomst	Affaldslag				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Klumper af hårdtpakket jord med indslag af sand og mange organiske dele.					
Observationer under sortering: Meget græs- og stængelmateriale, lidt trækul. Mange sammenkittede dele.					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
36922	Arter brugt i husholdningen				
	<i>Ficus carica</i>	Figen	frø	UF	1
	<i>Linum usitatissimum</i>	Hør	frø	UF	8
	<i>Hyoscyamus niger</i>	Bulmeurt	frø	UF	1
	Kulturbundsplanter				
	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	40
	<i>Agrostemma githago</i>	Klinte	frø	UF	2
	<i>Polygonum aviculare</i>	Vej-Pileurt	frø	UF	1
	Ruderater				
	<i>Poa annua</i>	Enårig Rapgræs	frø	UF	3
	<i>Prunella vulgaris</i>	Almindelig Brunelle	frø	UF	7
	<i>Leontodon autumnalis</i>	Høst-Borst	frø	UF	11
	<i>Rumex acetosella</i>	Almindelig Rødknæ	frø	UF	7
	Andre arter				
	<i>Chenopodium sp.</i>	Gåsefod	frø	UF	8
	<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel	frø	UF	9
	<i>Persicaria sp.</i>	Pileurt	frø	UF	10
	<i>Rumex sp.</i>	Syre	frø	UF	5
	<i>Carex sp.</i>	Star	frø	UF	2
	<i>Centaurea sp.</i>	Knopurt	frø	UF	1
	<i>Potentilla sp.</i>	Potentil	frø	UF	1
	Caryophyllaceae	Nellikefamilie	frø	UF	5
Diskussion og konklusion:					
<p>Delprøven består af en figen, hør og bulmeurt, alle brugt i husholdningen, og ukrudtsarter, som kan være kommet med i husholdningen fra de dyrkede marker. Desuden en del ukrudtsarter, som kan have vokset i vejkanter og på åbne pladser i byen. Det ligner således husholdningsaffald. Laget var meget sammenkittet, som om det har været en del af en befærdet overflade.</p>					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
37	KBM 3934 Højbro Plads Øst	100 ml			9129
Herkomst	Brandlag				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Store stykker slagge. Sand med mange sten og lidt muslingeskal; glasskår og en del trækul.					
Observationer under sortering: En del trækul, ellers småsten og insekterester. Ingen planterester.					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
	Ingen planterester.				
Diskussion og konklusion:					
Slagge og glasskår fra brand. Der er ikke noget, der indikerer hvad rummets funktion kunne have været.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde		NNU journ.nr	
44	KBM 3934 Højbro Plads Øst	100 ml			9129
Herkomst	Strandeng?				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Sand iblandet lidt organisk materiale					
Observationer under sortering: En lille smule insektrester					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
36934	<i>Zannichellia</i> sp.	Vandkrans	frø	UF	1
	<i>Chenopodium</i> sp.	Gåsefod	frø	UF	1
Diskussion og konklusion:					
Som prøve 43, kan denne prøve godt repræsentere den oprindelige strandeng. Vandkrans vokser i salt- og brakvand, mens Gåsefod, som ofte vokser som ukrudt, også findes på strandbredder. Trækul tyder på menneskelig aktivitet i området, men kunne også være skyllet ind andetstedsfra.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
61	KBM 3934 Højbro Plads Øst	100 ml			9129
Herkomst	Muligt udsmidslag i et rum				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Groft sand med glasskår, sten, muslingeskaller og trækulsfragmenter.					
Observationer under sortering: Lidt små murbrokker					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
	Ingen planterester.				
Diskussion og konklusion:					
Der fandtes ingen planterester i prøven, og det ser ikke ud til at dreje sig om et udsmidslag fra fx en husholdning. Glasskår, murbrokker og trækul vidner dog om affald - evt. i forbindelse med brandlaget (prøve 37)?					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
70	KBM 3934 Højbro Plads Øst	200 ml			9129
Herkomst	Lag fra tønde med genstande, som kan knyttes til en messingmager				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Meget fintsandet, "støvet", lysegrå jord med messingrester.					
Observationer under sortering: Mange messingstykker. Fiskeknogler, trækul, træ, hår, glas, insektræster.					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
36936	Trækul til evt. AMS				
	Arter brugt i husholdningen				
	<i>Corylus avellana</i>	Hasselnød	skal	UF	1
	<i>Brassica/Sinapis</i> sp.	Kål/sennep	frø	UF	2
	<i>Papaver somniferum</i>	Opium-Valmue	frø	UF	1
	Kulturbundsplanter				
	<i>Agrostemma githago</i>	Klinter	frø	UF	1
	Andre arter				
	<i>Potentilla</i> sp.	Potentil	frø	UF	1
Diskussion og konklusion:					
<p>Prøven er sammensat af arter, der enten er brugt i husholdningen, eller kommer fra marker, og må formodes at være tærskaffald. Der ses også andet madaffald, som fiskeknogler, i prøven, og man må derfor gå ud fra, at tønden er blevet brugt til både husholdningsaffald og til "industri"-affald (messing).</p>					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
82	KBM 3934 Højbro Plads Øst	100 ml			9129
Herkomst					
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Meget løs, mørk sandet jord. Groft sand. Enkelte sten + klumper af lyst ler.					
Observationer under sortering: Lidt trækul - udtaget til evt. AMS					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
36932	Trækul til AMS				
Diskussion og konklusion:					
Prøven bestod mestendels af sand, med meget få og små stykker trækul. Ikke muligt at komme med konklusioner om lagets dannelse, bortset fra at sandet tyder på strandkant.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
92	KBM 3934 Højbro Plads Øst	100 ml			9129
Herkomst	Omsat organisk materiale i tønde				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Lysegråt-gult sand med organisk materiale.					
Observationer under sortering: Meget organisk materiale. Mange insektræster, fiskekæl og fiskeknogler, bark, flere fjer (i F-glas), lidt trækul; hår, træstykker, kviste med skud (i F-glas).					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
36937	Arter brugt i husholdningen				
	<i>Cannabis sativa</i>	Hamp	frø	UF	1
	<i>Humulus lupulus</i>	Humle	frø	UF	2
	<i>Panicum miliaceum</i>	Hirse	frø	UF	1
	<i>Pyrus sp.</i>	Pære	frø	UF	1
	<i>Brassica nigra</i>	Sortsennep	frø	UF	11
	Kulturbundsplanter				
	<i>Agrostemma githago</i>	Klinter	frø	UF	1
	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	1
	Andre arter				
	<i>Polygonum sp.</i>	Pileurt	frø	UF	1
	<i>Persicaria sp.</i>	Pileurt	frø	UF	1
	<i>Ubestemte arter</i>		frø	UF	2
Diskussion og konklusion:					
Prøven består af flere arter, der er brugt i husholdningen, samt arter, som Klinter, der forefindes på marker, og sandsynligvis forekommer i prøven som tærskaffald. Samtidigt findes der rester af fiskeaffald i tønden; prøven repræsenterer således højst sandsynligt husholdningsaffald.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde		NNU journ.nr	
98	KBM 3934 Højbro Plads Øst	100 ml			9129
Herkomst	Fyldt i stort muret kar. Fra karrets brug eller opfyldt?				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Brun leret jord med indslag af sand.					
Observationer under sortering: Fiskeknogler, masser af insektræster inkl. mulige larvepupper. Knuste vindruekerner!					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
	Spiselige arter				
36923	<i>Vitis vinifera</i>	Vindrue	kerne	UF	10
36923	<i>Malus</i> sp.	Æble	kerne	UF	2
36923	<i>Malus/Pyrus</i> sp.	Æble/Pære	kerne	UF	3
36924	<i>Ficus carica</i>	Figen	kerne	UF	188
36925	cf. <i>Hordeum sativum</i>	mulig Byg	kerne	UF	1
36925	<i>Fragaria vesca</i>	Skovjordbær	frø	UF	58
36926	cf. <i>Aegopodium podagraria</i>	mulig Skvalderkål	frø	UF	15
36926	<i>Brassica</i> sp.	Sennep	frø	UF	25
36925	Cerealiala indet.	Korn, uspec.	kerne	UF	2
	Kulturbundsplanter				
36925	<i>Agrostemma githago</i>	Klinter	frø	UF	1
36925	<i>Urtica dioica</i>	Liden Nælde	frø	UF	1
36925	<i>Urtica</i> sp.	Nælde	frø	UF	3
36923	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	11
	Ruderater				
36923	<i>Thlaspi arvense</i>	Almindelig Pengeurt	frø	UF	3
36925	<i>Poa annua</i>	Enårig Rapgræs	frø	UF	1
	Andre arter				
36925	<i>Persicaria</i> sp.	Pileurt	frø	UF	5
36923	<i>Polygonum</i> sp.	Pileurt	frø	UF	3
36926	Ubestemte arter		frø	UF	2
Diskussion og konklusion:					
<p>Prøven indeholder frø fra en række spiselige arter samt kulturbundsplanter. Umiddelbart kunne prøven derfor ligne resterne fra f.eks. en latrin, men manglen på klid i prøven indikerer, at der nok nærmere er tale om udsmid af frugtræster og ukrudt. Der fandtes også fiskeknogler og insektdele i prøven. Det tyder derfor på, at det murede kar på et tidspunkt har været brugt til husholdningsaffald, men det er tvivlsomt, om det har været karrets oprindelige funktion. Det er mig bekendt ikke muligt, via frøene, at se forskel på friske eller tørrede frugter, så vindrue og figen kan have været begge dele. Det høje antal figenfrø skal man ikke lægge for meget i, da en enkelt figenfrugt indeholder flere hundrede frø - det vi har fra denne delprøve, repræsenterer således blot en enkelt figen.</p>					

Prøvenr.	Område	Analiseret mængde		NNU journ.nr	
101	KBM 3942 Højbro Plads	100 ml			9129
Herkomst	Lag med en masse bark og fintredskaber. Tidligt aktivitetsspor?				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Hårdtpakkede klumper med lidt sand, kviste, organisk materiale.					
Observationer under sortering: Meget stængelmateriale, kviste, insektræster. En del sand.					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
til AMS	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	2
til AMS	<i>Polygonum aviculare</i>	Vej-Pileurt	frø	UF	1
til AMS	<i>Persicaria sp.</i>	Pileurt	frø	UF	1
Arter brugt i husholdningen					
36931	<i>Corylus avellana</i>	Hasselnød	skal	UF	1
36931	<i>Secale cereale</i>	Rug	aksled	UF	5
36931	<i>Cannabis sativa</i>	Hamp	frø	UF	5
36931	<i>Hyoscyamus niger</i>	Bulmeurt	frø	UF	1
36933	<i>Matricaria suaveolens/recutita</i>	Kamille, uspec.	frø	UF	1
Kulturbundsplanter (ses i haver, på marker, vejkanter)					
36931	<i>Agrostemma githago</i>	Klinter	frø	UF	3
36931	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	15
36931	<i>Polygonum aviculare</i>	Vej-Pileurt	frø	UF	2
36931	<i>Linum sp.</i>	uspec. Hør	frø	UF	1
36933	<i>Centuarea sp.</i>	Kornblomst	frø	UF	1
Arter, der fortrinsvist vokser på fugtig bund					
36931	<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle	frø	UF	6
36931	<i>Persicaria sp.</i>	Pileurt	frø	UF	7
Arter, der fortrinsvist vokser på våd bund					
36931	<i>Ranunculus sceleratus</i>	Tiggerranunkel	frø	UF	3
Arter, der fortrinsvist vokser på sandet, mager bund					
36931	<i>Rumex acetosella</i>	Alm. Rødknæ	frø	UF	16
Andre arter					
36931	<i>Ranunculus sp.</i>	Ranunkel	frø	UF	20
36931	<i>Carex sp.</i>	Star	frø	UF	19
36931	<i>Polygonum sp.</i>	Pileurt	frø	UF	2
36931	<i>Rumex sp.</i>	Skræppe	frø	UF	1
36931	<i>Raphanus cf. raphanistrum</i>	mulig Kiddike	skal	UF	1
36931	<i>Potentilla sp.</i>	Potentil	frø	UF	8
36933	Asteraceae indet.	Kurvblomst familie	frø	UF	1
36933	Ubestemte arter		frø	UF	6
Diskussion og konklusion:					
Prøven indeholder en hel del spor efter menneskelig aktivitet, først og fremmest aksled fra Byg, men også andre potentielt dyrkede/indsamlede arter, som Hasselnød og Hamp. Af kulturbundsplanterne er Klinter en typisk ukrudt i rugmarker, og det er derfor sandsynligt, at i hvert fald en del af prøven består af tærskaffald i forbindelse med rensning af rugen.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde	NNU journ.nr		
105	KBM 3934 Højbro Plads Øst	25 ml (100%)			9129
Herkomst	Nederste lag i mulig sivebrønd				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Rødlig, sandet løs jord med mange småsten og få fragmenter af skifer. Et enkelt knoglefragment.					
Observationer under sortering: En del trækul, ellers småsten og insekterester. Ingen planterester.					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
	Ingen planterester.				
Diskussion og konklusion:					
Der fandtes ingen planterester i prøven, og kun få andre "kultur"-fund. Laget kunne godt være fra en sivebrønd, hvor der kun har løbet vand, og som ikke har været brugt til fx affald bagefter.					

Prøvenr.	Område	Analyseret mængde		NNU journ.nr	
107	KBM 3942 Højbro Plads	100 ml			9129
Herkomst	Muligt lag fra middelalderen. Første bebyggelsesfase i området?				
Datering					
Prøvebeskrivelse: Taget som løs jord. Ret hårde klumper sammenkittet gråbrun jord med meget organisk materiale. Indslag af sand. Kviste, knoglefragmenter.					
Observationer under sortering: Træstykker, lidt slaggekugler, insektrester, muslingeskal					
Glas	Taxon	Dansk navn	Del	F/UF	Antal
til AMS	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	3
til AMS	<i>Polygonum aviculare</i>	Vej-Pileurt	frø	UF	1
36930	Arter brugt i husholdningen				
	<i>Linum usitatissimum</i>	Hør	frø	UF	2
	<i>Humulus lupulus</i>	Humle	frø	UF	1
	Kulturbundsplanter (ses i haver, på marker, vejkanter)				
	<i>Chenopodium album</i>	Hvidmelet Gåsefod	frø	UF	37
	<i>Linum catharticum</i>	Vild Hør	frø	UF	4
	<i>Carduus/cirsium</i> sp.	Tidsel	frø	UF	1
	<i>Thlaspi arvense</i>	Alm. Pengeurt	frø	UF	2
	<i>Agrostemma githago</i>	Klinter	frø	UF	1
	<i>Urtica dioica</i>	Stor Nælde	frø	UF	1
	Arter, der fortrinsvist vokser på fugtig bund				
	<i>Prunella vulgaris</i>	Alm. Brunelle	frø	UF	3
	<i>Leontodon autumnalis</i>	Høst-Borst	frø	UF	2
	<i>Persicaria</i> sp.	Pileurt	frø	UF	4
	Arter, der fortrinsvist vokser på våd bund				
	<i>Ranunculus sceleratus</i>	Tiggerranunkel	frø	UF	3
	Arter, der fortrinsvist vokser på sandet, mager bund				
	<i>Rumex acetosella</i>	Alm. Rødknæ	frø	UF	3
	Andre arter				
	<i>Carex</i> sp.	Star	frø	UF	21
	<i>Potentilla</i> sp.	Potentil	frø	UF	3
	<i>Polygonum</i> sp.	Pileurt			
	<i>Ranunculus</i> sp.	Ranunkel	frø	UF	1
Diskussion og konklusion:					
Arterne i prøven vidner om menneskelig aktivitet, her især Hør og Humle, men også markukrudt som Klinter. Laget, som prøven er taget fra, kan derfor meget vel repræsentere en bebyggelsesfase, da vi ikke har at gøre med blot naturlig vegetation.					